

vị phân phối ở trên trái đất. Trái đất lại có sức hút, nếu không một buổi sớm nào đó anh và em cũng đột nhiên bay mất vào một không gian hành tinh xa tít nào đó!

Con người nhiều hay ít đều có một căn nhà thường, căn nhà hai tầng hay nhiều căn khác nữa. Con người chẳng sợ gì, chỉ sợ người, cho nên dùng nhà để ngăn cách trong đó một hoặc vài người bị cái nhà nhốt lại. Một nông trại phải có hàng rào nông trại. Một cái thành lũy phải có tường thành. Cuộc sống của đời người được chia đều một năm bốn mùa hay sáu mùa, một năm mười hai tháng, một tháng ba mươi ngày. Anh có biết là nơi cư trú của mỗi người, mỗi gia đình chẳng khác những vị thuốc bắc nhét vào từng ngăn kéo của tủ đựng từng hộp, có số môn bài, có số nhà, dùng chữ số để cố định. "Kinh dịch" đã nghiên cứu về con người đã nêu ra thuyết định số. Mỗi người có một lá số tử vi trong đó cung điền trạch mong chọn nơi tốt lành mà sống theo từng thước đo dương trạch. Và khi chết trên nấm mộ được cho một con số trên con đường rất lặng lẽ buồn tênh hay một cột số, một tấm lắc trên thảm cỏ xanh rì. Từ đó con người tự vây hãm mình không thoát ra khỏi số qui định cho mình.

Có nhà ở như con chim đậu ở ngọn cây, dù trôi giạt bốn phương, dù trái tim còn lang thang hay trái tim có bỏ quên đâu đó song cái bếp đã có nơi, cái giường đã có chỗ kê, trong lòng thật yên tâm vô cùng! Vì vậy cho dù bất cứ nơi đâu chẳng ai đi nhằm cửa, mà chuyện coi trọng nhất là chiếc chìa khóa, từ chìa khóa cổng ngoài đến cửa vào dùng đến ba chìa rồi vào trong nhà trở thành một chùm chìa khóa, nhớ móc vào đầu đó cho khỏi quên. Và chìa khóa càng nhiều được tính mức trộm cắp theo cấp số nhân trong một vùng căn nhà luôn bị rình rập: có nhà là có tài sản riêng, có lòng tư hữu. Trong nhà ở thích thế nào xếp đặt như thế, những giới chuyên môn nhà nghề thì ghế ngồi to, ghế nằm dài, giá sách có những tuyển tập bìa cứng. Những giới trung lưu muốn cho con học thêm dương cầm thì đặt chiếc piano bên cửa sổ, phía sau treo bức tranh của Rembrandt, của Renoir, của Monet một bên treo cái bằng vừa tốt nghiệp đại học của cô con gái rồi một dàn điện tử bày ra. Những giới văn nghệ sĩ đốt lên ngọn nến hăm nóng những mùi dầu trầm, mùi bạch đàn bay thoảng trong nhà, những bức tranh lập thể hay thủy mặc dưới ánh đèn mờ, trên kệ gỗ một vài cái đĩa giả cổ, một cái chuông nhỏ của Nhật, một tấm thảm nghệ thuật trên cái sàn gỗ cũ kỹ. Còn những người chân chất có cuộc sống bình thường thì dụng cụ gia đình sắm dần, màu mè cũng khác nhau, hôm nay họ kê bàn sát cửa sổ, ngày mai lại xoay giường từ hướng Đông Tây sang hướng Bắc Nam theo lời chỉ của một thầy phong thủy. Hay thay đổi thì luôn mới song có xoay trở cách mấy vẫn là chật vật khó khăn. Anh nhớ em đã nói cho anh nghe một đoạn trong một quyển sách kể lại: "Gia

đình là bến cảng tránh gió, gia đình là tổ ấm yên vui. Có nhà ở đương nhiên chưa thể coi là gia đình; có vợ con song không có nhà ở cũng không coi là có gia đình. Gia đình là cái cộc nhốt chặt bản thân trong không gian rộng lớn. Điều lý thú là càng ham mê, càng lao vào, không gian tâm linh càng nhỏ, tính lẩn tránh đối với xã hội của nó càng lớn. Gia đình có thật là con thuyền tránh được gió? Có tổ ấm là có yên vui ư?" Em thường nói cuộc đời vốn là cuộc đời nhiều phiền não. Có người được chức phận có cái buồn khổ muốn làm không được làm. Cho nên việc bày biện, trang trí nội thất, bố trí nhà ở thế nào, gia đình làm ăn thế nào đều không quan trọng. Hãy thử nằm nệm cỏ, nếu ngủ ngon thì tuyệt đối hay hơn nằm giường nệm gối êm mà trần trọc thâu đêm không ngủ được. Em bây giờ đâu có việc gì phải háo hức và ghen ghét ngàn điều hay của kẻ khác. Có việc gì đâu phải than thở và oán hận nỗi khổ của bản thân, cũng không phải coi thường người khác không bằng mình, chuyện vui vẻ của cuộc sống đâu phải ở giàu nghèo, đâu phải nghe tiếng leng keng đếm tiền của ngân hàng hay tiếng nói giả vờ của người biển lận.

Em phấn đấu kiếm ra tiền, em có thể sắm được căn nhà ở vừa ý, có thể sắp xếp theo ý mình, nhưng con người nhốt trong nhà liệu có giữ được những tình yêu ban đầu không? Rồi em lại đọc tiếp cho anh nghe thêm những câu nói truyền nhau: "Có thể mua được giường, song không mua được giấc ngủ. Có thể mua được đồ ăn, song không mua được dạ dày. Có thể mua được học vị, song không mua được học vấn"... Con tầm tử nhắt tư nhốt kín mình, rồi một ngày con tầm muốn chui ra thì biến thành con bướm cũng ra được. Còn chúng ta không thể mãi tìm những điều tuyệt đối tròn trĩnh, em chỉ sợ tròn quá hóa khuyết. Hãy cầu một điều khuyết, một điều tri túc nào đó mới bình an, mới an vui.

Anh cảm ơn em ngày gặp lại nhau sau thời gian trông đợi. Em đã sống cuộc đời như em nói: Việc đời, cẩn thận không đúng, không cẩn thận càng không đúng. Cố chấp không đúng, mọi thứ coi bằng không cũng không đúng. Anh hãy sống bình thường tự nhiên như từ một giòng sông nhỏ, bước dần theo lên đồi lễ Phật, thấy tượng Phật là cúi đầu, cúi đầu rồi, tượng Phật vẫn là tượng Phật, anh vẫn là anh. Thực tại chính là đây. Một mối và phiền muộn của cuộc đời sẽ ít đi.

Nguyễn Văn Hiếu

